

Jaanus Riibe: Poliitikud, täitke noortele antud lubadusi!

NOORTEJUHT: Riibe on üleriigiliselt tuntud kui üks üliõpilasliidreid ning ta on juhtinud ühe aasta Keskerakonna noortekogu. Nüüd kandideerib ta teiseks perioodiks. *Erakogu*

Aprillis sai Keskerakonna Noortekogul täis 18 tegevusaastat. 12. mail toimub Tallinna Laululava ruumides Keskerakonna Noortekogu X kongress, kus valitakse uus esimees. Taaskandideerimisest esimehe kohale on teatanud noortekogu praegune juht JAANUS RIIBE. Kongressi eel uuris Kesknädal tema mõtteid noorsoost ja noortekogu tegevusest.

Keskerakonna Noortekoguga liitujate arv on olnud viimastel aastatel suur. Miks soovivad paljud noored ikkagi liituda noortekoguga? Noortekoguga liitumine on igale noorele tõsine otsus. Keskerakonna Noortekogu on Eesti suurim ja edukaim poliitikakool. Meie ridadest on välja kasvanud terve uus põlvkond edumeelseid Eesti elu edasiviijaid ja professionaalseid poliitikuid, eesotsas Kadri Simsoni, Jüri Ratase, Priit Toobali, Lauri Laasi, Olga Sõtniku, Sven Mikseri ja paljude teistega. Noortekogu on Eesti tuleviku kujundaja ja meiega liitub tõepoolest igal aastal üha rohkem noori. Meiega seovad end noored, kes tahavad Eesti elus kaasa rääkida, mõjutada homseid otsuseid, osaleda põnevatel üritustel või lihtsalt näha, kuidas tippoliitika sünnib, ja seeläbi end proovile panna. Politoloog Anu Toots tõi ühel Riigikogus toimunud arutelul välja noorte seas tehtud uuringu, mis näitas, et usaldus erakondade vastu on Eesti noortel madal, võrreldes eakaaslastega Lätis, Taanis, Soomes või Venemaal. Küll on Eesti noortel aga tugev eelistus ja meelestatus erakondade suhtes. Usaldust saame kasvatada eelkõige erakondade noorteorganisatsioonide kaudu, mille ideestik toetub kindlale demokraatlikule pinnale. Üks asi, mida Eestis aeg-ajalt unustatakse, on see, et peatahtis ei ole poliitika iseenesest, vaid eelkõige inimesed ja nende püüdlused. Poliitika on inimeste jaoks, ja kui inimesed ei ole rahul sellega, mida otsustatakse või tehakse, siis peab midagi muutma.

Suurele organisatsioonile iseloomulikult tekivad ka Keskerakonna Noortekogus aeg-ajalt omavahel konkureerivad leerid. Kuidas oled püüdnud neid ohjata?

Mingit universaalset retsepti ei ole. Olen inimestega avameelne ja aus. Lähtun põhimõttest „Igaüks saab särada!“. Suhtun oma meeskonna liikmetesse võrdseks ja esitan neile kõrgeid nõudmisi. Püüan tõsta meeskonna enesehinnangut ja tuua igahet esile parima, kasvatada neis usku, et suudame otsuseid mõjutada ja midagi muuta. See on väga oluline, et näeksime oma tegevuse reaalseid tulemusi. Seda kõike tehes küsin endalt tihti: millega me tegeleme? Oluline on hoida eesmärke fookuses. Usun, et kõik tahavad olla liikmed organisatsioonis, kus neisse suhtutakse väärilt ja lugupidamisega. Samas tean, et tavalisi noori üldjuhul ei huvita, kes on Keskerakonna Noortekogu juhatuse liikmed või millised on nende omavahelised suhted. Kõlab julgalt, aga nii see on! Neid huvitab see, kuidas meie organisatsioon saab aidata Eesti noorte elu paremaks muuta, täita just nende igapäevaseid eesmärke ja unistusi. Selles ongi meie põhifookus. Kui see on paigas, siis töötavad kõik rühmitused ühtses rütmis.

Mille poolest eristute paljudest teistest noorteorganisatsioonidest?

Tõsi on, et noorteorganisatsioonide tekib Eestis pidevalt juurde. Peame vältima muutumist halliks massiks. Saame noori kaasa tõmmata eelkõige oma ideedega. Head ideed koondavad inimesi. Noored valivad Keskerakonna Noortekogu, kui nad tunnevad, et meie esindame nende huve ja unistusi. Meie saame koos nendega teha Eesti paremaks.

Loe edasi lk 4

Edgar Savisaare mõtteid õiglusest

Tallinna linnapea kõne omandireformi lõpetamise konverentsil

24. aprillil toimus Rahvusraamatukogus konverents „Lõpetame omandireformi põhiseaduslikul alusel“. Kohal oli teadlasi, juriste, endisi ja praegusi parlamendisaadikuid, analüütikuid. Ja loomulikult osales sadu endisi sundüürnikke, s.t inimesi, kes omandireformi käigus kaotasid kodu ja kellele riik ei ole seni midagi kompenseerinud. Kesknädal avaldab Tallinna linnapea ettekande, lähitulevikus ka teisi mõtteid sellelt konverentsilt.

„Mõtteid omandireformist – rikkus, õigus ja õiglus“

EDGAR SAVISAAR

Lugupeetud konverentsist osavõtjad! Kallis eesti rahvas!

Mõni aasta tagasi ühel omandireformi-teemalisel konverentsil tulid minu juurde mitmed sundüürnike pered ja küsisid, et kaua me veel jõuame

seda omandireformi-trummi taguda. Neil ei jäänud muud üle, kui võtta kompensatsiooni linnalt kolimistoetuse näol, kuna nad enam ei jõudnud oodata ja olid käega löönud, olid väsinud sellest kõigest. Nimetatud perede meelest oli kogu selles omandireformi ja sundüürnike saagas juhtunud see, mida nad kõige rohkem kartsid: et riigijuhid lasevadki sel teemal vaikselt hääbuda, lootes sellele, et aeg teeb inimestega oma töö, ning keegi ei tulegi enam nõudma ebaõiglase kohtlemise heastamist riigi poolt – mingeid märke selles suunas pole näha olnud kaksikümne aastat ja

tõenäoliselt ei saagi enam oleda. Eelkirjeldatu näitab selgelt meie parempoolse valitsuse poliitikat ja suhtumist inimestesse kahe aastakümne jooksul. Riigijuhid ja otsustajad valitsuse tasandil teavad ise kõige paremini, kas on see plaanipärane ignoreerimine sundüürnike-teema summutamiseks, omakasu, ükskõiksus eesti rahva tuleviku suhtes või lihtsalt empaatiavõime puudumine, aga selletaoline suhtumine on viinud meie väikese rahva kõige suurema rikkuse – inimeste – elukvaliteedi märgatavale halvenemisele, usalduse kaotamisele

ja lahkumisele siit riigist. Samasugust suhtumist, mis toimus kaksikümne aastat tagasi ja tekitas sundüürnike „tsunfi“, näeme tegelikult ka täna.

Jah, me võime öelda, et majandus on tõepoolest kasvanud.

Lahendamata on aga sellised teravad sotsiaalsed probleemid, nagu kasvav väljaränne, ühiskonna vananemine, Eesti laste vaesus, haridustemaatika (sh õpetajate olukord), päästametnike koondamine jne. Juba pikemat aega ei huvita valitsuskoalitsiooni ühiskonnast tulev tagasiside,

inimeste arvamused ja suhtumised, inimeste eluolu. Täna meie kõrval elavad ja hingavad sundüürnikud on juba muudetud justkui ajalooõpiku materjaliks. Ma ei ole kindel, kas need read, mis sundüürnike kohta kirjutatakse, üldse tõepärased saavad olema, võialletatakse ajalugu nii nagu kellelegi kasulik on. Ma kahtlen, kas minu lapselaps saavad õpikutest lugeda, et varade ümberjagamine nende tagastamise sildi all muutus majanduspoliitiliseks vägivallaks osa rahva kallal.

Loe edasi lk 6-7

Juhtkiri

Presidendidebatt prantsuse moodi

PRIIT KUTSER
Põhja-Tallinna vanema asetäitja

Uueks Prantsusmaa presidendiks valiti sotsialistide liider François Hollande, kes huvitaval kombel on ülemöödunud valimistel presidendiks saada üritanud ning Nicolas Sarkozy'le alla jäänud Ségolène Royali eksabikaasa.

On rõõm tõdeda, et prantslased otsustasid viimaks selja sirgu ajada ning astuda otsustava sammu vasakule, öeldes sellega jah majanduskasvule ja inimkesksele maailmavaatele. Hollande'i erakond kannab küll sotsialistide nime, ent tegelikult on tegu vasaktsentrisliku ehk keskerakondliku ideoloogia kandjaga, kes mõistab, et kui soovid ahju kuumaks saada, pead halge alla panema, mitte parempoolsete kombel küttekeha jalaga taguma ja vanduma: anna sooja, kurat! Ka majandusse peab raha ja ressursse juurde lisama, mitte ära võtma, nagu teeb seda näiteks meie tänane valitsus.

Ägedale valimiskampaaniale Prantsusmaal kaasnes äge teledebatt kahe presidendikandidaadi vahel. Võimsat väitlust nimetati ka „viimseks vastasseisuks“. Hollande esitas väljakutse valitsevale Ungari juudisost pärit presidendile Nicolas Sarkozy'le. Rahvas oli üles köetud ja ärevaks aetud. Algas justkui titaanide duell, nagu kahe suursportlase matš maailma-meistriliigile.

Nagu selgus, ei jätnud prantslased midagi saatuse hooleks. Debati formaat oli pikaajaliste läbirääkimiste, kokkulepete ja sobituste tulemus; kaasati erinevaid tunnustatud meediaeksperte. Protssesi kontrollisid mõlema presidendikandidaadi meeskonnad. Ühesõnaga, kõik, mis toimus kandidaatide ümber stuudios, oli täpselt mõeldud ja mõlemad tiimid jälgisid telekaamerate taga pingsalt mängu. Vaekausil oli Prantsuse Vabariigi presidenditool ja riigi saatus järgmiseks viieks aastaks.

KESKMÖTE: Kui soovid ahju kuumaks saada, pead halge alla panema, mitte parempoolsete kombel küttekeha jalaga taguma ja vanduma: anna sooja, kurat!

20 kaamera liikumist debatil suunas kaks režissööri – üks Hollande'i, teine Sarkozy meeskonna käsutuses. Ikka selleks, et garanteerida oma kandidaadi võimalikult parem kujutamine ja kajastus. Reegliski oli muuseas nõue, et kandidaate ei tohi näidata profiilis. Lubatud polnud ka Eesti televisioonis laialt levinud reaktsoonikaadrite esitamine ajal, kui vastaskandidaadi räägib. See tähendab, et kui üks väitleja teisele midagi ebameeldivat ütleb, siis vastasdebateerija näol oleva reaktsiooni näitamine televaatajatele on välistatud.

Illustreeriv näide: kui Keskerakonna esimees Edgar Savisaar meenutas Mart Laarile teledebatis ebameeldivat tõde, siis Laari nägu oli tavaliselt selline, nagu talle oleks midagi kurku jäänud või püksi tulnud. Igatahes silmad ja suu läksid tal kohemaid punni, mis ilmselt tema valijatele meeldis.

Võiks ju meegi telemaastikul mõelda, kuidas välistada igasugused irvitavad ja punastavad näod. Diskreetsus ja poliitilise kultuuri tõus võiks alata Eesti Televisioonist.

Siin oleks paslik küsida: millal Eestisse saabub aeg, kui meedias hakkavad domineerima õiglane tasakaal, halastamatu objektiivsus ja erapooletu kajastus, kus kõikidele osapooltele antakse võrdne võimalus? Millal hakkab meie ajakirjandus kinni pidama ja ühiselt austama eetika, moraali ja õigluse põhimõtteid? Hetkel võime olla tunnistajaks olukorrale, kus aastaid on mängitud ülekaalukalt üksnes Keskerakonna vastu.

Muide, Prantsuse debati stuudios oli õhutemperatuur reguleeritud 18 ja 20 kraadi vahele. Nii Hollande'i kui ka Sarkozy meeskonnal oli õigus vajadusel temperatuuri muuta. Meeste endi vahelist kuumust meeskondadel kontrollida ei olnud võimalik. See oli vaid kahe poliitilise suurkuju enda võimuses. Saatejuhid jäid neutraalseks, jälgides, et kumbki osapool saaks oma aja, ning vahetasid väitlusteemasid. Sarkozy vajas hädasti endale poolehoidjaid juurde ning Hollande pidi võluma uudisusega. Väitlus oli tasavägine ja mõlemad püüdsid jääda tasakaalukaks. Võitis parim.

KESKNÄDAL

Address: 10130 Tallinn, Toom-Rüütli 3/5
Tellimine ja levi: 6 177 717

Peatoimetaja Urmi Reinde urmi@kesknadal.ee 6 274 583
Uudistejuht Indrek Veiserik indrek@kesknadal.ee 6 274 571
Toimetaja Tiit Maksim tiit@kesknadal.ee 6 274 573

Toimetuse käsikirja ei tagasta. Kesknädalas ilmunud artiklid väljendavad nende autorite arvamust, mis ei pruugi kokku langeda toimetuse omaga.

Levi AS Express Post ja AS Eesti Post.
Lehte kirjastab MTÜ Vaba Ajakirjandus

NÄDALA NUPUD

Tuus-Laul: hüvitis töölt lahkujatele toonuks nad tagasi tööle

Riigikogu tunnistas kehtetuks töölepinguseadusesse tehtud muudatused, mille alusel oleks järgmisest aastast hakatud töötuskindlustushüvitist maksma ka inimestele, kes lõpetavad töösuhte omal algatusel või poolte kokkuleppel.

Riigikogu Keskerakonna fraktsiooni liige Marika Tuus-Laul (*pildil*) märkis töölepinguseaduse muutmise kolmandal lugemisel, et ka vabatahtlikul töölt lahkumisel peab säilima töötuskindlustushüvitis, sest nii on võimalik inimesi kiiremini tööturule tagasi tuua. Keskerakonna fraktsioon ei toetanud töölepinguseaduse muutmist.

„2008. aastal töölepinguseadust arutades andis tollane sotsiaalminister lubaduse, et ka vabatahtliku töölt lahkumise korral on võimalik saada hüvitist,“ rääkis Tuus-Laul, „nüüd aga võetakse see lubadus tagasi, saamata aru, et see toetus aitab inimestel tagasi tööturule tulla.“

Tuus-Lauli sõnul pole ju saladus, et tuleb ette ka olukordi, kus tööandja survestab töötajat lahkuma või käib töötajal töö lihtsalt üle jõu. „Praeguse suure tööpuuduse puhul on pigem erand, kui

töötaja tööpoolest omal soovil lahkub, kuid ka siis kuluks talle väike toetus ära. Sellest on ajutine abi uue töö otsimiseks.“

„Töötukassas meil ju raha on, aga valitsus hoiab seda eelarveaukude järjekordseks lappimiseks ja likviiduse tagamiseks,“ lisas Tuus-Laul.

1. jaanuaril 2013 oli kavandatud jõustuma töötuskindlustushüvitiste maksmise skeem kindlustatutele, kelle viimane töö- või teenistussuhe lõppes poolte kokkuleppel või töölepingu ülesütlemisel töötaja algatusel või teenistussuhte lõpetamisel avaliku teenistuja algatusel. Töötuskindlustushüvitise asendusmääraks kavandati sel puhul 40 protsenti töötaja eelnevast töötuskindlustusmaksega maksustatud tõiisest sissetulekust.

Needsamad poliitikud IRL-ist ja Reformierakonnast, keda eestlased suure tuhinaga viimastel valimistel „vene hirmu“ tõttu toetasid, vähendavad nüüd oma valijate ja ülejäänud eestimaalaste sotsiaalset julgeolekut. Selline tegevus saab Kesknädala hinnangul tähendada vaid üht: üha ebapopulaarsemaks muutuv valitsuskolitsioon kaotab peagi mandaadi riiki juhtida.

Kruve: Pevkuri ametiajal kaotas töökoha 68 562 inimest

Hiljuti möödus Andrus Ansipil peaministriks oleku 7 aastat. Sel puhul kirjutas ka Kesknädala lugejatele hästi tuntud autor Virgo Kruve (*pildil*) 17. aprillil Delfis analüütilise loo „Mida seitse aastat ansipismi meiega teinud on“.

Muu hulgas asetab ta seal kahtluse alla Ansipi valitsuse ministrite arusaamise statistikast ja selle ümber keerutamisest.

Konkreetselt mainib Kruve töötuse kohta esitatavaid optimistlikke hüüdlauseid: „Sotsiaalminister Hanno Pevkur kirjeldab tööturu olukorda Statistikaameti hinnangute ja Töötukassas registreeritud töötute arvu muutumise järgi. Näiteks 21. märtsil ütleb ta Riigikogus: „Kui vaadata eelmist aastat, siis on näha, et töötuse arvud vähenevad oluliselt. Vaatame ka tööhõive arve, mis on veel olulisemad. Kui tööhõive kukkus kriisi ajal 520 000–530 000 töötajani, siis praeguseks on see arv taas kenasti üle 600 000. Töökohti on Eestisse tänu eurole, välisinvesteeringutele ja Eesti ettevõtjate

investeeringutele tulnud päris märkimisväärselt juurde ja Eesti inimesed on tööle tagasi saanud.“

Kruve ütleb, et see kõlab usutava loosungina, kuid seda ei kinnita ametlikud arvud: „Kolm aastat ametis olnud Hanno Pevkur näib mitte teadvat, et Eestis on võimalik töötajate arvu teada saada inimese täpsusega. Selleks tuleb vaadata Haigekassa andmeid sotsiaalkindlustusega inimeste arvu kohta. Ametisse asus ta 23.02.2009 ja siis oli Haigekassas sotsiaalkindlustusega 635 437 inimest 31.03.2009 seisuga. Järgmisel aastal oli neid samal kuupäeval 568 677 inimest, möödunud aastal 564 529 ja käesoleval aastal 566 875 inimest,“ kirjutab Kruve. Tema sõnul tuleb Haigekassa andmete järgi välja, et aastaga sai tööle 2346 inimest või 0,41%, mis on täiesti tähtsusetu muutus. Seega on Pevkuri ametisoleku ajast alates Eestis töökohast ilma jäänud 68 562 inimest.

Mai Treial koos 130 kaaslasega lahkus ühinenud erakonnast

Aprilli lõpul astusid märtsis loodud Eesti Konservatiivsest Rahvaerakonnast (EKRE) välja Jõgeva piirkonna 131 liiget, sh nimekas ja staažikas endine rahvaliitlane Mai Treial (*pildil*), kes on olnud Riigikokku valitud neli korda.

Jõgeva piirkonna liikmed otsustasid hulgi välja astuda, sest neile ei olevat meedia andmetel meeldinud suund, kuhu uus erakond liigub. Küsimusele, miks Mai Treial välja astus, vastas ta diplomaatiliselt: see uus on hoopis muu erakond kui see, millega tema on aastaid koos tegutsenud.

Treial kuulus Rahvaliitu (varem oli see erakond kandnud ka teisi nimesid) 18 aastat. Tema sõnul on tal tõespidamised jätkuvalt Rahvaliidu programmi nägu. Samas ei soovinud kauaegne poliitik EKRE-t kuidagi halvustada. Mai Treial jätkab Jõgeva linnavolikogu liikmena. 4. aprillil Kesknädalas kirjutas Jõgeva ajakirjanik Jaan Lukas, et

„Põltsamaast sai Eesti konservatismi häll“, ning vestles seal

Rahvaliidu „kaubamärgi“ ja pikaajase (au)esimehe Arnold Rüttiliga, kes toona lootis, et lausliberaalsusega Eesti enam edasi minna ei saa ja et suurele kasumile üles ehitatud parempoolne poliitika on jõudnud ummikusse. Samuti muretseb Rüttil selle üle, et 20 aasta jooksul pole meil välja kujunenud keskklassi. Ilmselt lootisid paljud rahvaliitlased, et uus konservatiivne erakond jätkab siiski suurel määral vana Rahvaliidu pooleliijäänud tööd. Valiti ju EKRE etteotsa Rahvaliidu senine esimees Margo Miljand.

Rahvaliit ühines Eesti Rahvusliku Liikumisega (ERL) 24. märtsil. Ühinenimeks võeti Eesti Konservatiivne Rahvaerakond. Erakonnas oli aprillikuu seisuga üle 8000 liikme, kellest absoluutne enamik on endised rahvaliitlased.

HIIBUSE NÄDAL

KOALITSIOON
HÄÄLETAB
TÄIELIKUS
ÜKSMEE-
LES –
TÖÖLT
LAHKUJAD
EI SAA
SENTIGI!

Kahtlustused Karin Tammemägi vastu vajusid kokku juba enne kohut

7. mail väljastas Põhja ringkonnaprokuratuur määruse, mille järgi Keskerakonna liikme, Põhja-Tallinna linnaosa vanema Karin Tammemägi vastu suunatud kahtlustuste suhtes algatatud kriminaalmenetlus lõpetati. Tegemist on põhimõttelise otsusega, sest eks kapo ja prokuratuuri pideva süüdistuslaviini all elav Keskerakond oli leppinud juba mõttega, et asi läheb kohtusse, ja et alles kohtus mõistetakse Tammemägi õigeks, sest teda kahtlustati ju olematutes „kuritegudes“.

URMI REINDE

7. septembril 2011 kirjutas Kesknädal terava loo „Keskerakondlased Keskerakonna vastu Põhja-Tallinna näitel. Linnaosavanem Karin Tammemägi lükati tanki“, kus kirjeldati seda, kuidas mõned toona veel Keskerakonda kuulunud poliitikud, kel oli ja on tihedaid sidemeid politseistruktuuridega, asusid kahtlustama Põhja-Tallinna linnaosa vanemat Karin Tammemäge. Talle taheti süüks panna, et

Tegelikult sooviti Tammemägi vastu suunatud hoobiga kahjustada Keskerakonna mainet, sest Tammemägi kuulus nn Savisaare toetajaskonda.

Riigikogu valimiste eel ta justkui oleks kasutanud linnaosa raha isikliku valimiskampaania läbiviimiseks. Tammemägi ütles siis ja ütleb ka täna, et kõik tema vastu suunatud kahtlustused on absurdid, olles ilmselgelt kokku klopsitud Põhja-Tallinna kunagise juhtkonna ja selle toetajate poolt eesmärgiga kaitsta nende endi varasemaid linnale kahjulikke tehinguid.

Eesmärk oli kahjustada „Savisaare inimest“

Tegelikult sooviti Tammemägi vastu suunatud hoobiga kahjustada Keskerakonna mainet, sest Tammemägi kuulus nn Savisaare toetajaskonda, linnaosavanema kahtlustajad aga teise leeri. Nii ei olegi palju öelda, kui et tegemist oli fabritseeritud pealekaebusega, mille absurdust elu tänaseks ka on tõestanud. Tammemägile heideti ette, et ta laskis trükkida koos teiste piltidega ka enda pildi ühes linnaosa tutvustavas kalendris ja et ta kutsus

Kesknädal 7. september 2011

suure plakatiga ise inimesi linnaosa tervisepäevale; lisaks veel muid kahtlustusi, sh pistiseandmine. Summa, mille ebaseaduslikku kasutamist Tammemägile ühes kahtlustuses süüks pandi, oli näiteks 11791,17 eurot, pistisevõtmist kahtlustati aga 264,4 euro ulatuses. Kokkupidi seega tulema „üks korralik korruptsiooniprotsess“. Aga pro-

kuratuur kohtueelse menetluse tulemusena ei näinud asjade edasisel uurimisel ega kohtusse andmisel mõtet.

Seega oli kaebuse eesmärk vaid kahjustada Tammemäge kui Edgar Savisaare kaasvõitlejat. Selleks „pühaks protseduuriks“ välja imetud kahtlustused olid primitiivsed ning, nagu nüüd näha, ka õigusspetsialistide hinnangul küündimatud.

Linn ei saanud kahju

Tallinna linna esindaja, jurist Priit Lello kinnitas prokuratuuris ülekuulamisel, et linnale ei ole tekitatud tervisepäeva korraldamisega kahju – vastupidi, linnaosavanema ülesanne ongi linnaosavalitsuse esindamine avalikel üritustel.

“Prokuratuur ei näe mõistlikke võimalusi lisatõendite kogumiseks käesoleva kriminaalmenetluse esemeks oleva omastamise episoodis, kuivõrd kannatanu (s.o Tallinna linn – Toim.) seisukohta, mille kohaselt ei ole tema vara omastamist toimunudki, ei ole täiendavate menetlustoimingute abil võimalik ümber lükata,” kirjutab Põhja ringkonnaprokuratuur selle kriminaalmenetluse lõpetamise mää-

ruses. Süüdistust ei sündinud. Karin Tammemägi sai kahtlustustest vabaks. Kuid kuidagi kurb tunne jääb, et peaaegu terve aasta instantsid ja inimesed tegelesid järjekordse ärapanemisega, kus summad on väikesed ning aus inimene valatakse sopaga üle (meedia kanalid olid sügisel täis sõnaseoseid *a la* „Keskerakondlane Tammemägi, prokuratuur ja süüdistus“). Kuidas aga terve Eesti riigi tööstus on likvideeritud, välisfirmade sadades miljonites kasumid meie rahva taskust mööda voolavad ja kui palju me „vaest Euroopat“ aitame, sellest me niisama palju kui „korruptiivsetest keskerakondlastest“ rääkida ei taha.

Karin Tammemägi andis Kesknädalale kommentaari:

„Mul on tõesti hea meel, et see üle aasta väldanud farss viimaks lõppes. Põhja ringkonnaprokuratuur nõustus mu kaitsja, vandeadvokaat Aadu Lubergi esitatud taotlusega kriminaalasi lõpetada, kuna selleks puudub igasugune alus. On äärmiselt kahetsusväärne, et kapo on kuritegude uurimise asemel asunud konstrueerima alusetuid kahtlustusi. Kahjuks on täna vastuseta küsimus: kelle suunamisel seda antud juhul tehti ehk kes oli tellija? Olen põhjalikult tutvunud selle menetlustoimikuga ja jõudnud järeldusele, et mingil põhjusel pole selles kõiki menetlustoiminguid kirjeldatud. Kohe tekib küsimus – miks? Kõige enam on mul kahju nendest inimestest, kelle meele- rahu ja tervist menetluse käigus alusetult rikuti ning kahjustati. Sel korral oli prokuratuur sunnitud tõdema, et kahtlustustel polnud alust. Loodan, et samaladse lõpuni jõuavad ka teised piinlikult naeruväärsed rünnakud minu erakonnakaaslaste vastu.“

Suurkaevandamiseks läheb Eestis niikuinii!

Kuna keskkonnaminister Keit Pentusele on teada kohalike elanike vastuseis igasugusele kaevandamisele, on nüüd mindud märksa kavalamat teed, et meie maavarad lõpuks rahvusvahelise taustaga erakapitali taskusse hakkata. Selline ongi olnud Reformierakonna omane poliitika – kui tormijooksuga oma tahet ellu viia ei õnnestu ja rahvas vastu hakkab, tullakse mõni aeg hiljem n-ö seljatagant uuesti peale.

INDREK VEISERIK

Pentus soovib riigilt saada 54 500 eurot, et uurida, kas Eestis võiks maagaasi ammutada. Kuigi USA gaasiturul revolutsiooni tekitanud termogeense kildagaasi siin leidumise tõenäosus on kaduv- väike, peab Keskkonnaministeerium siiski mõistlikuks biogeense maagaasi esinemise ja ammutamise võimaluste uurimist, kirjutas Eesti Päevaleht 17. aprillil.

Biogeense maagaasi ammutamise jutt vaid suitsukate

Keskkonnaministeeriumi hinnangul võiks uurida võimalust ammutada maagaasi diktüo-

neemakildast (rahvapärased – konnatahvlid), mis asub keskmiselt 50–60 meetri sügavusel, kuid kohati ulatub maapinnani. Eesti Geoloogiakeskuse geoloogilise kaardistamise

Oma riigi võim on Eestist täielikult kadumas. Ligi ja Ansip ei esinda enam Eesti huve Brüsselis, vaid Brüsseli ja rahvusvahelise taustaga äriimeeste huve Eestis.

osakonna juhataja Kalle Suuroja on aga Eestis gaasi ammutamise suhtes nii skeptiline, et ei uskunud enne Keskkonnaministeeriumi kirja nägemist sellise uuringu kavatsemistki. „Rootslased on juba mitusada aastat otsinud võimalust diktüoneemakilda kasutamiseks, aga ühtegi tegelikult kasulikku lahendust nad siiani leida pole suutnud,” sõnas ta.

Kesknädala hinnangul on Reformierakonna suunalt välja käidud idee biogeense maagaasi ammutamiseks vaid suitsukate. Tegelikult jätkavad Viru Keemia Grupp ja reformistid oma ideede elluviimist, seekord pisut kavalamalt ja varjatult, arvestades varasemat virulaste suurt vastuseisu maavarade kaevandamisele (vt „Lääne-Virumaal läheb fosforiidi kaevandamiseks eestlaste kätega“, Kesknädal 23.11.2011).

Ilmselt soovitakse peagi kõik diktüoneemakilda all olevad kihid kasutusele võtta. Just seepärast ongi vaja peituda kildagaasi otsimise sildi taha,

mis laseks läbi uurida kõik uraani- ja fosforiidivarud ning annaks väljajaated neid ammutada eraäri huvides.

Põlevkivi uued kasutusviisid

Pentus andis 25. aprillil valitsusele ülevaate põlevkivi kasutamisest 2010. aastal. Aruande järgi on õnnestunud põlevkivi kaevandamist hoida allpool 20 miljoni tonni piiri, kuid kaevandamisel tekkivaid kadusid ja jäätmete hulka ei ole ettevõtteid suutnud vähendada. „Aruanne kinnitab, et liigume elektri tootmisel üha enam taastuvate allikate suunas, see võimaldab kasutada meie rahvuslikku maavara ahjus põletamise asemel mõnel tõhusamal moel,” ütles Pentus Keskkonnaministeeriumi pressiteates. Kahjuks jättis ta selgitamata, kuidas ja millises ulatuses uus, tõhusam põlevkivi kasutamine hakkab tulevikus välja nägema.

Kõik on jäetud raha hooleks

Pole saladus, et oma riigi võim

on Eestist täielikult kadumas. Ligi ja Ansip ei esinda enam Eesti huve Brüsselis, vaid Brüsseli ja rahvusvahelise taustaga äriimeeste huve Eestis. Maarded peaksid ikkagi olema riigivarad ja riigiettevõtete kaudu tooma tuuli riigikassasse, sealtkaudu kogu rahvale. Aga nagu märkis 3. mai Äripäeva juhtkiri, annab riik põlevkivi juba praegu ettevõtetele liiga odavalt ära. Selle asemel, et kohapeal arendada elu, on meie valitsuseliit jätnud kõik raha hooleks, mille turult äratõmbamise tagajär-

Pentus: „Aruanne kinnitab, et liigume elektri tootmisel üha enam taastuvate allikate suunas, see võimaldab kasutada meie rahvuslikku maavara ahjus põletamise asemel mõnel tõhusamal moel.“

jel elu lahkuab maapiirkondadest ja need muutuvad rahameestele maiuspaladeks. Meie rahvuslikke varasid ostatekse omatahtsi peagi üles praegusega võrreldes ilmselt juba oluliselt suuremas mahus pärast seda kui maa on biogeense maagaasi otsimise sildi all ära kaardistatud.

Jaanus Riibe: Poliitikud, täitke noortele antud lubadusi!

Algus esilehel

Aasta tagasi ütlesid Kesknädalale antud intervjuus, et „pime usk ei ole meie moodi“. Mida sa sellega mõtlesid ja kas oled täna samal seisukohal?

Pidasin silmas seda, et tänaseid noori iseloomustab pigem skeptilisus informatsiooni suhtes, julgus uurida ja julgus kahelda. Ka noortekogus peame rohkem julgema endilt küsida kriitilisi küsimusi. Sõnadega „miks“ või „mis siis, kui“ algavad küsimused toovad pöördelisemaid vastuseid. Näiteks „Mis siis, kui tekitaks arutelu?“, „Miks ei ole tudengitel läbimõeldud ja korralikku sotsiaal-tagatiste süsteemi?“ jne.

Noored ei tohiks karta eksida. Noortekogu peab olema just selline koht, kus on võimalik eksida ja samas sellest õppida. Selline pingevaba keskkond, kus suurem osa asju läbi proovitakse. Hulle on see, kui kogemusteta noored lähevad „elukogemust

väikeste klubide sõnaõigus ja ka vastutus suureneb, siis tõstab see nende motivatsiooni olla aktiivsed ja noortekogu tegevuses kaasa lüüa.

Kuidas näed Keskerakonna tulevikku pärast põlvkonnavahetust?

Erakonna uuenedmine toimub pidevalt. Ka praeguses Keskerakonna juhatuses on erineva vanuse, tausta ja kogemusega inimesi. See teebki juhatuse tugevaks. Täna globaalseeruvus ühiskonnas on kasvav põlvkond koostööaldis ja avatud uutele väljakutsetele. Keskerakonna noored seisavad ka tulevikus Eesti elanike heaolu ja parema tuleviku eest, see tagabki meile edu.

Milliseid muutusi sooviksid näha ühiskonnas?

Soovin, et meie ühiskonnas toimuks rohkem arutelusid noorte ja nende elus esile tulevate probleemide ümber. Et noortele suunatud

NOORED HOOS: Kesknõored valimispeol pärast kohalike valimisi 2009. a Tallinnas, kus volikogu kohtadest võideti absoluutne enamus.

saama“ või vigu tegema suurde poliitikasse. Neid näiteid võib Eesti poliitikast leida. Noored ei peaks nägema erakonda kitsalt karjääriplatvormina, vaid kui võimalust teenida ühiskonna huve.

Millised on noortekogu praegused prioriteedid?

Palju asju oleme suutnud tänava käivitada ja edukalt ellu viija. Kuid palju asju on veel ka teha. Üks võtmeküsimusi on maapiirkondade noored ja nende klubid ning see, kuidas neid kaasata meie tegevusse. Kui kogu tegevus koondub linnadesse, siis ei ole enam tegemist tugeva organisatsiooniga.

Maanoorte suurema kaasamise elluviimiseks oleme astunud juba kaks praktilist sammu. Esiteks, kehtestasime noortekogu kongressi mandaatide jaotamisel reegli, et klubi mandaatide miinimumarv on 4, mis tõstab väikeste klubide arvamuse osakaalu, võrreldes suurte klubidega. Varem said väikesed klubid kongressil ühe mandaadi.

Teiseks tegi noortekogu volikogu kongressile ettepaneku muuta põhikirja nii, et volikogus oleks suurte klubide esindatus väiksem, võrreldes maapiirkondade klubidega. Kui

pidulike lubaduste taga oleks ka tugev poliitiline tahe. Et kui Mart Laar ütleb Eesti rahvale, et õppelaenu hüvitamine leiab lahenduse, siis ei unustataks seda lubadust kohe pärast valimisi.

Ootan vähem loosunglikkust seal, kus oodatakse lihtsaid vastuseid. Vähem iroonilist umbuskum normivälise mõtlemise suhtes ja rohkem üksteise toetamist. Uued ideed tuleb paraku tihti realiseerida olematu kapitali eest, õhinapõhiselt.

Milliste mõtetega lähed vastu Keskerakonna Noortekogu X kongressile?

Selle aasta kongressil on kaalul rohkem, kui ainult Keskerakonna Noortekogu juhatuse või esimehe kohad. Keskerakonna tegevus on paljuski seotud sellega, kui tugev olema tema noortekogu 2013. aasta kevadel, enne kohalike omavalitsuste valimisi. Seepärast soovitan: tulge 12. mail Keskerakonna Noortekogu kongressile, võtke oma sõbrad kaasa ja langetage õiged otsused. Seda pole palju, kuid see tähendab kohutavalt palju.

Küsis Indrek Veiserik

Prant

Francois

OOTUSÄREVUSES: Prantsusmaa raamatukogu taga Toomkuninga kampaaniat – algul olid saatkondade kandidaatide portreed, lõpuks Hollandi ja Nicolas Sarkozy. Prantsuslastele, kes hääletasid sotsialistlik kesklinn täituse taaskord ajaloo.

Fotod Urmi Reinde

Presidendivalimised Prantsusmaal tõestasid, et rahvaküsitlustesse tasub tõsiselt suhtuda. Vähe- masti demokraatlikes riikides. Nagu ennustati, nii ka läks. Francois Hollande võitis, napilt, kuid piisavalt, riiki viimased viis aastat juhtinud ja valitsenud Nicolas Sarkozy'd.

ENN EESMAA Riigikogu väliskomisjoni aseesimees

Sarkozy on just valitsenud, sest mõnedki analüütikud nimetavad Prantsusmaad vabariiklikuks monarhiaks.

Kui suured muutused on tulekul? Kas Hollande, kes palus valijail selget võitu, sai valimaskäinutelt piisavalt kindla mandaadi oma vasakpoolse programmi elluviimiseks? Suhteliselt napp võit annaks soovi korral tulevasele riigipeale võimaluse oma radikaalseid tulevikunägemusi mõeldumaks kahandada.

Kas Prantsusmaa pöördub vasakule?

Kas Prantsusmaa pöördub järsult või mõeldumaks vasakule? See on võimalik, sest riigipea peab oma võidu eest tegudega tänama teda toetanud sotsialistidest veelgi vasakpoolsemaid poliitiliseid.

Kas muudatustega alustatakse kohe, või oodatakse ära juba juunis toimuvad parlamendivalimised? Tõenäoliselt nii just lähebki, kuigi Sarkozy kaotus võib suuresti aktiveerida parempoolseid valijaid, et vähemalt parlamendi kaudu püüda Prantsusmaad neile sobival kursil hoida.

Mida igapäevatoos tähendab Hollande'i kavatsus olla „normaalne president“? Kas maailmavaatelistele erimeelsuste tõttu hääbub koostöö Angela Merkeliga, keda õigustatult peetakse mitte ainult Euroopa, vaid terve maailma mõjuvõimsamate liidrite hulka kuuluvaks poliitikuks? Tema kõrval on Francois Hollande esialgu veel rahvusvaheliselt vähe tuntud tegija. Tal pole isegi ministrikogemust, kuigi

kuulus erinõunikuna eelmise sotsialistliku riigipea Francois Mitterrand'i meeskonda. Hollande'il on nii Rahvusassamblee kui ka Senati liikme töökoos.

Kui Lionel Jospinist sai peaminister, jätkas Hollande tema tegevust Sotsialistliku Partei esimese sekretärina. Oma suure mõjujõu tõttu kutsuti teda tunnustavalt koguni Prantsusmaa asepeaministriks.

Seitse aastat on Hollande töötanud väikese Tulle'i linnapeana. Pärast sotsialistide veenvat võitu 2004. aasta valimistel räägiti üsna üksmeelselt Hollande'i võimalikust nimetamisest partei presidendikandidaadiks. Plaan luhtus Hollande'i paljude erakonna-kaaslaste arvates liigse euro-meelsuse tõttu Euroopa põhiseaduse referendumil.

Eelmiste valimiste presidendikandidaat oli Hollande'i elukaaslane Royal

Presidendikandidaadiks sai 2007. aasta valimistel hoopis Hollande'i tollane elukaaslane Ségolene Royal, kes kaotas Sarkozy'le. Paljud kritiseerisid Hollande'i ebaõnnestunud valimiskampaania pärast, ning partei esimeseks sekretäriks sai Martine Aubry.

Kaotus oli seda valusam, sest Hollande toetas avalikult Pariisi linnapea Bertrand De-

lanoe' kandidatuuri. Hollande valiti Correze'i departemangu halduskogu presidendiks, kellelena töötab seni ajani.

Hollande kaotas ka kodurindel – läks lahku Ségolene Royalist, ning ta elukaaslaseks on nüüd ajakirja *Paris Match* reporter Valérie Trierweiler, kellest saab peagi piltilus Prantsusmaa esileedi.

Teel presidenditoolile võitis 12. augustil 58-aastaseks saav Francois Hollande pärast Dominique Strauss-Kahni skandaali Martine Aubry'd, sai

Hollande on otsustanud piirata majanduslikku immigratsiooni ning kehtestada sellekohased iga-aastased kvoodid. Seevastu tahab ta tööd pakkuda 60 tuhandele õpetajale, tööst väsinud inimeste pensioniiga võib väheneda 60. eluaastani. Rikkaid ootab 75-protsendine tulumaks.

Prantsusmaa oh

„Minu tõelisel vastasel puudub nimi, nagu ja parteiline kuuluvus. See vastane ei astu kunagi kandidaadina välja valimistel, kuid sellest hoolimata omab ta suurt võimu. Minu tõeline vastane on maailma finantsjõud,“ ütles värske Prantsusmaa president Francois Hollande mõni aeg enne möödunud pühapäeval lõppenud presidendivalimisi.

Kanada ajakirjanik Gwynne Dyer märgib oma Prantsusmaa presidendivalimisi käsitlevas artiklis (*France: Mr Normal Takes Charge*), et mitte ühegi teise suurriigi liidre ei oleks julgenud sellist asja välja öelda. Kui sotsialistlik Hollande hakkab maailma finantsturgudele väljakutseid esitama, karistavad need kindlasti teda ja Prantsusmaad peagi karmilt, arvab Dyer, kelle sõnul jääb nüüd vaid oodata, kuidas

Hollande presidendina tegelikult käituma hakkab.

Prantsusmaa majanduses pole kiita

Dyer meenutab, kuidas Hollande hiljuti ütles: „Kui turud muretsuvad minu võimalike poliitiliste otsuste pärast presidendina, ütlen ma neile nüüd ja kohe: ma ei jäta neile mitte mingisugust tegutsemisruumi.“ Karmid sõnad, kuid mida see avaldus võiks tähendada?

– küsib Dyer. Ajakirjaniku arvates ei võta finantsturud neid Hollande'i sõnu tõsiselt, mistõttu ei tekkinud ka häireid Prantsusmaa majanduses, kui sai selgeks Hollande'i valimisevõit.

Hollande on Dyeri arvates kindlasti vastupidavam ja arukam poliitik kui Sarkozy. „Tema rahulikud ja tagasihoidlikud maneerid on suures vastuolus hüperaktiivse ja kergesti ärritava Sarkozy käitumisega,“ märgib Dyer, tõstes esile, et Hollande on tegutsenud poliitikas juba üle 30 aasta ja on lõpetanud Prantsuse ühe eriti mainekatest kõrgkoolidest *Ecole Nationale d'Administration*.

Dyer annab teada, et tegelikult

susmaal tuli see kevad teisiti

Hollande'i nabi valimisvõidu taga on 1,1 miljonit inimest

...saatkond Tallinnas Rahvus-
ga tänavas pidas vaikselt oma
nnahoone ees reas kõikide presi-
puks (pildil) jäid kaks – Francois
ühapäev tõi rõõmuöö neile
tsialist Hollande'i poolt. Pariisi
s juubeldavate rahvamassidega.

vaatamist
nii, et sää-
tumeetmete
kõrval oleks
ruumi ka
kasvumeet-
mete.
Mäletata-
vasti pole
Euroopa
Liidu rahan-
duskokku-
leppel täna
Suurbritan-
nia ja Tšehhi
allkirja.
Hollande on
lubanud
Prantsuse
3000-liik-
melise väe-
kontingendi
kiiret välja-
toomist veel
sel aastal
Afganista-
nist. Kui see
toimiks
küllaldase
kooskõlas-
tusega
NATO-s,
oleks allian-

sil probleeme kuhjaga.
Samas arvatakse, et peamiselt
muutub presidendi töö- ja
suhtlusstiil, mitte niivõrd
Prantsusmaa poliitika. Hol-
lande pooldab Prantsuse osa-
lust ÜRO heakskiidu saanud
liitlasvägede sissetungil Süü-
riasse. Vastvalitud riigipea
kavatseb luua euro-võlakirjad
taristuprojektide rahastami-
seks, ta tahab kehtestada mak-
su finantstehingutele. Euroopa
Keskpang peaks tema arvates
senisest rohkem tegutsema
majanduskasvu nimel, kasu-
tusele peaks võetama EL tõe-
kefondide kasutamata raha-
summad ning EKP peaks lan-
getama baasintressi.
Hollande peab vajalikuks ot-
selaened andmist eurosooni
liikmesriikidele, mitte erain-
vestoritele. Teatavasti on Sak-
samaa seni olnud vastu Euro-
opa Keskpanga mandaadi
laiendamisele.

Tasakaalus eelarve 2017. aastaks

Tõsine avaldus seob nüüdsest
uut riigipead eelarve tasakaa-
lustamise osas. Hollande lubab

tasakaalustatud eelarvet aas-
taks 2017. Seetõttu on raske
täita lubadust võimaldada
suurendada järgmise viie aasta
jooksul kulutusi 20 miljardi
euro võrra.
Hollande on otsustanud piirata
majanduslikku immigrat-
siooni ning kehtestada selle-
kohased iga-aastased kvoo-
did.
Seevastu tahab ta tööd paku-
da 60 tuhandele õpetajale,
tööst väsinud inimeste pen-
sioniga võib väheneda 60. elu-
aastani. Prantsusmaa rikkaid
inimesi ootab 75-protsendine
tulumaks.
Esimese välisvisiidi teeb
Hollande Saksamaale, et juba
tekinud pingeid Merkeliga
vähendada. Ülesanne on raske,
sest Saksamaa kantsler ei taha
uusi kõnelusi fiskaalpele üle
ning arvab, et Hollande'i võit
ohustab euroala.
Juba esmaspäeval langes euro
kurs dollariga suhtes 0,8%.
Prantsuse pankade aktsiahin-
nad langesid 3%, *Credit
Agricole*'i aktsia hind kukkus
koguni 6%.
18. mail peab Hollande Camp

Davidis läbirääkimisi USA
ametivenna ning G8 liidritega.
Euroopa Liit kiirustab uue
presidendiga kohtuma erakor-
ralisel Ülemkogul.
Teatavasti on Prantsuse riigi
igapäevamurede lahendamine
peaministri kätes.

Varsti on parlamendivalimised

Hollande on öelnud, et Martine
Aubry pole tema valik kabi-
neti liidriks. Eks kõik saa palju
selgemaks pärast varsti toimu-
vaid parlamendivalimisi.
Praegu aga tähistab alles hilju-
ti rahvusvaheliselt üsna tund-
matu Francois Hollande oma
rasket võitu ning kindlasti ku-
jundab ja koostab tulevase riig-
ipea lähikonda nii sisus kui
ka vormis.
Pärast võitu kinnitas Hollande,
et tahab olla liider, kes ühendab
kogu riigi ning loobub kärpe-
meetmetest eurokriisi lahend-
damisel.
Mõlemad ülesanded on rän-
gad, kuid tagavad õnnestumi-
sel presidendile aukoha riigi
ajaloos. Sellest aga unistab ju
iga maa liider.

teistegi talle kaotanud pre-
sidendikandidaatide Arnaud
Montebourg'i ja Manuel
Vallsi ning ka Ségolene Royali
toetuse, ning alustas rasket,
kuid ikkagi nii edukat valimis-
kampaniat ülemaailmse kuul-
suse Nicolas Sarkozy vastu.
Ootamatult toetas teda ka
ekspreident Jacques Chirac,
kes polnud rahul Sarkozy
poliitikaga, kiites Hollande'i
riigimehelikku oskust teha
koostööd oma poliitiliste vas-
tastega.

Esivanemate nimi seotud Hollandiga

Hollande käis presidendi vali-
miste kampania ajal ka Sak-
samaal, Suurbritannias ja Bel-
gias ning paari nädala eest
Tuneesias, sest sealgi elab hul-
galiselt väärtuslikke valijaid.
Hollande on oma perekonna-
nime tõenäoliselt saanud kal-
vinistidest esivanemate va-

likul, kes pidid 16. sajandil Hol-
landist põgenema ning iga-
vikustasid oma sünnimaa pere-
konnanimed. Tulevase presi-
dendi pensionärist isa oli arst
ja kolme aasta eest surnud ema
sotsiaaltöötaja.
Tulevasel riigipeal on neli last
oma eelmisest kooselust, ta on
õppinud Pariisi ja Strasbourgi
ülikoolides ning teda peetakse
majandusajatuks.
Hollande on kirjutanud mõnegi
raamatu, neist esimene ilmus
1991. aastal ning käsitles poli-
itilist ökonomiat.

Idee – säästmise asemel kasvada

Prantsusmaa president täidab
oma riigis üliolulist poliitilist
rolli. Ta on ministrite nõukogu
kohtumistel eesistujaks ning tal
lasub üldine vastutus välis- ja
kaitsepoliitika võtmevaldkon-
dades. Hollande on lubanud
Euroopa fiskaalpele ümber-

NAISED HOLLANDE'I ELUS: Ségolene Royal (vasakul), värske presidendi ekselukaaslane, kellega neil on neli ühist last. Ka Royal on poliitik, kes kandideeris omakorda sotsialistide ridades 2007. aastal Sarkozy vastu. Paremal Hollande'i praegune elukaaslane Valérie Trierweiler, kes on elukutselt ajakirjanik, ehk siis samuti mitte kaugel poliitikast. Eesmaa arvab, et Prantsusmaa sai presidendivalimistel ka piltilusa esileedi!

...jad nüüd Hollande'i käes

on Prantsusmaa praegu fi-
nantsturgude poolt vaadatuna
nurka surutud. Selleks et
maksta juba võetud laenu

intresse ja katta eelarve puudu-
jääki, peab Prantsusmaa tä-
navu laenama summa, mis võr-
dub ühe viiendikuga riigi sise-
majanduse koguproduktist.
Sama ootab Prantsusmaa ees
ka tuleval aastal. Sellise suure
summa peab Prantsusmaa lae-
nama välisturgudel, ja seega
ei saa Hollande neid hirmu-
tada, muutes oma kärpepoli-
itikat radikaalselt erinevaks
Sarkozy omast.

Finantsturgude arvates pidi
Hollande trotslikku juttu rää-
kima vaid selleks, et saada
rahva toel presidendiks vali-
tuks, arvab Dyer. Turud eel-
davad, et presidendiametis
jätkab Hollande Prantsusmaa
traditsioonilist poliitikat.

Hollande'ilt oodatakse vastuhaku Saksamaa kavadele

Samas tunnistab Dyer, et tegu
võib olla arengu liiga lihtsus-
tatud nägemusega. Hollande
nimelt ei nõustu praeguse Euro-
liidu rahanduspoliitikaga,
mis on pannud 17 euroriiki
majanduslikku surmaspiraalii.
Saksamaa praegu nõuab mee-
letuid kokkuhoiumeetmeid
teistelt Euroliidu liikmes-
riikidelt, et need viiksid oma
eelarved tasakaalu. Kuid kui
kokkuhoiumeetmed on väga
karmid, hakkab see tapma ma-
janduskasvu, ja lõpuks ei jõua
eelarved ikkagi tasakaalu.
Hollande pooldab majanduse
stimuleerimist odava laenu-
rahaga isegi siis, kui riikide

eelarved on defitsiidis.
Dyeri arvates peaks Hollande
vastu astuma Saksamaa tege-
vuskavadele. Sel juhul kaju-
neks Hollande'ist toetuspunkt
neile paljudele eurooplastele,
kelle arvates saab eurosooni
probleeme lahendada vaid
kõikide liikmesriikide majandus-
kasvu kaudu, mitte ainu-
üksi Saksamaa majanduskas-
vule toetudes.
„Muutus Prantsusmaal annab
Euroopale võimaluse muuta
oma suunda,“ on öelnud Hol-
lande. Selles osas võib tal tõe-
polest olla õigus, märgib Dyer
artikli lõpetuseks.
(NB! Dyeri artikkel jõudis toi-
metusse juba enne lõppvoorut!)
Refereeris Indrek Veiserik

Maaema Kevadmess 12. mail Rahvusraamatukogus

24. Maaema Kevadmess – eluterve keskkonna ja teadmiste mess.

Tervise- ja ökotoodete näitusmüügid. Konve-
rents "Kas maaelu Eestis on veel võimalik?"

Kõnelevad Andres Tarand, Illar Lemetti,
Juhan Särgava, Mikk Sarv, Anto Raukas,
Igor Mang, Aleksei Turovski, Igor Volke.

Luuletaja Ninell Koit ja laulja Eve Haug.

Info ja registreerimine tel. 5143361,
www.maaema.ee
Sissepääs tasuta

Helve Laksberg
peakorraldaja

Tallinn 10130
Toom-Rüütli 3/5
www.kesknadal.ee

Kalevipoja unenägu

Kodalaste kodudest, kilplaste killakunnast, paganate peredest tulid õkva hoolimatud, tüdrukudki tigidad.

Oi te „kallid hõimuvellid“, õed need „hellad“ laulemassa, murul tantsu keerutajad!

Kus te silmad, kus te kõrvad?! Ei taha näha! Ei taha kuulda! Ei taha miskit muutagi.

Muutuseta meil mugavamgi! Pugud täis on pilgeni, nägemata ilusamgi, kuulmata kaunimgi!

Oi seda hirmsat hoolimatust! Oi seda kõrkust koledat!

Kosu, kosu, kurjakene, pääse vabaks täienisti – saavad palga painajadki, saavad selgeks salgajadki!

Ei mina saksa süüdistele – saks see kaitseb omasida. Kupjaid mina karistaksin, valetajaid vitsutaksin,

hoolimatuid häbistaksin, piinajaid pigistaksin, pealiskaudseid põlastangi, sundijaid summutaksin, trügijaid tühiseida hoopis maha tiriksin. Tõlbid pistaks tunni sisse, saadaks tunni merele...

Palju jääks väärikust järele? Hingeaadlikku ei ühtegi..?

Alatuse austajaid, jõhkrust jõuksi hindajaid, tarkust dogmaks suretajaid, võõravaenu kehutajaid?

Ei ole Aega õpetanud, mõistust juurde istutanud, hoolimata kasvatanud, arusaamist arendanud ega südant suurendanud – siis tuleb Elu õpetama, aega karmi katsumaie, hoolimatus hävitama, oma loojaid tümitama!

Marga Tiitus

Miks kiusatakse vanureid?

Need kodanikud, kes said 10 aastat tagasi passi ja ID-kaardi, peavad nüüd soetama uued isikutõendavad dokumendid. Lähema aasta jooksul lõppevat korraga ligi poole miljoni passi ja ID-kaardi kehtivusaeg, mistõttu pikenevad teenindustes ootejärjekorrad.

Varbla vald asub Pärnust 70 km kaugusel. Et rahval oleks asi kergem, kutsus meie vallavalitsuse sekretär Pärnust ametnikud kohapeale koos fotograafia. Ametnikud käisid kohal 26. aprillil. Tehti fotod ja vormistati ka muud vajalikud dokumendid. Paljud dokumenditaotlejad on juba ületanud 80 aasta piiri, vanim 87-aastane. Kes tuli kahe karguga, kes nooremate toel.

Siis tekkis mul mõte: miks sellisel viisil kiusatakse vanu inimesi? Seepärast teen meie valitsusele ettepaneku. Neilt kodanikelt, kes on juba 70-aastased, mitte enam nõuda uute dokumentide vormistamist. Vallavalitsus võiks neile välja anda väikese dokumendi, et selle ja selle kodaniku ID-kaardi kehtivust on siseriiklikeks toiminguteks pikendatud. Kes tahabsõita välismaale, soetab endale uue dokumendi.

Seega väheneks ka meie politseiametnike töömaht oluliselt.

Manivald Müüripeal

80-aastane pensionär Varblast, Pärnumaa

Hambaarstid riigipalgale!

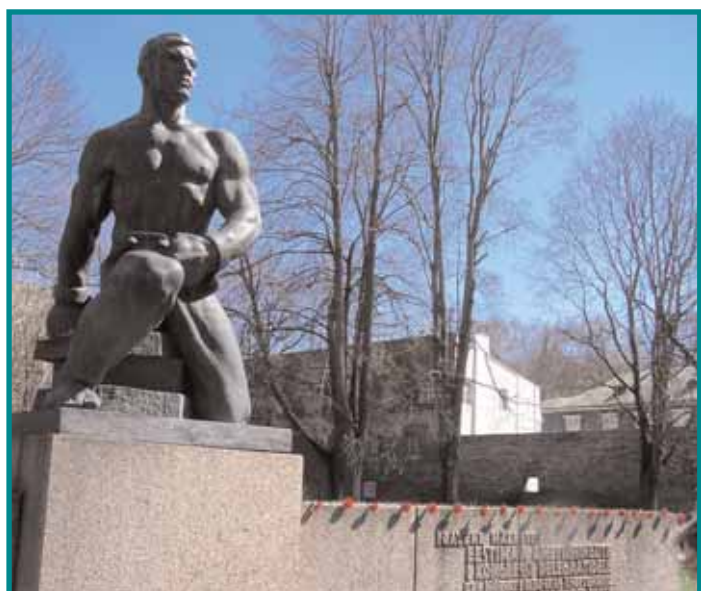
Tänapäeval on tervishoid muudetud äriks. Kes elab peost suhu ja peab vaatama, kuidas kuust kuusse ots-otsaga kokku tulla, ei saa endale hambaravi lubada. Üks maamees pidi ära müüma oma parima lehma, et lasta kunsthambad suhu panna. Kas see on normaalne? Miks Eesti riik ei hoolitse rahva tervise eest, et hambaravi oleks võimalik saada ka riigi poolt rahastatuna ehk teisisõnu – riigi poolt peaks olema võimaldatud normaalse tasu eest hambaravi. Hambatohter saagu riigilt töötasu. Milline erinevus on sotsialistlikul ja kapitalistlikul elul? Sotsialistlik elulaad võimaldas arstiabi saada ka tavakodanikul, kelle sissetulek väike, aga kapitalistlik elulaad võimaldab vaid rikkuritel ja ärikatel priiskavalt elada ning neil pole enda ravimine mingi probleem.

Ka Toris oli kunagi hambatohter Liivi Kavak, kes oli väga hinnatud ja armastatud, sest oskas patsiendiga nii südamliselt rääkida, et see unustas hambapuu ja hambavalu suisa ära. Kui ta oma hambatohtriametiga maha pani, siis mõnda aega neil hambatohtrit polnud. Mõni aeg küll oligi, aga kuna hambaravi oli väga kallis, lõpetasid äritegijad oma teenuse pakumise ära, ning hetkel pole Toris hambatohtrit.

Tervis on inimese kalleim vara. Kel suus vaid mõni kiku, hakkavad mao- ja sooltehaigused pihta.

Põhiseaduse kohaselt pidavat meie riigis kõrgeima võimu kandja olema rahvas, kes valib endi hulgast persoone, et need hoolitseksid valijaist rahva heaolu ja parema käekäigu eest. Miks rahva poolt valitud võimuesindajad ehk Vabariigi Valitsus pole suutnud ega tahtnud rahvale normaalset tervishoiuteenust pakkuda, et arsti vastuvõtule pääseksid ka tavakodanikud? Riik peaks tööle rakendama riigi poolt pakutava hambaraviteenuse, et igas vallas oleks hambatohter, kes saab riigilt palka, et oleks võimalus oma hambaid ravida lasta ka tavakodanikul, kelle sissetulek väike.

Hillar Kohv Viinahaualt,
Tori vald, Pärnumaa

1. MAI TULI VARGSI: Eesti ametiühinguliikumise mälestusmärgile Toompea külje all oli keegi hea hommikuline reastanud punaseid nelke. Sütituskõnesid pealinnas ei peetud – üks ole ametiühingujutte tänava kõlanud juba kah... Kuna meiegi töörahvas on vabal tahtel üha enam minemas globaliseerumise laiale teele, järgivad Eesti europroletaarlased oma uutest asukohamaades sealseid rahvusvahelise töörahvapüha ja solidaarsuspäeva tähistamise viise. Kodu-Eestis kehtestatud ametliku kevadpüha puhul aga hoopiski volberdame...

Foto: TIIT MAKSIM

Erinevused rikastavad

Terevisioonis olid 27. aprillil järjekordselt jututeemaks erinevused eesti keele kasutamises. Keegi rõõmustas, et enam ei panda koolis selle eest nurka, kui võru murdes räägid. Vaene okupatsiooniga! Kas tõesti siistuli mõne keelemurde kasutamise eest nurgas seista? Ka jõulude pühitsemist ja kirikuskäimist olla karistatud. No ei tea, töötasin ise riigiametnikuna, kuid ei mäleta ühtegi sellist juhtumit. Ma ei ole usklik, kuid vana-aastaõhtuti sõitsime hobusega, aisakellade saatel, kirikusse orelimuusikat kuulama. Hiljem ka Tallinnas käisin kirikus orelimuusikat kuulama. Ei olnud sellest mingeid probleeme. Tõsi, sellega ei

uhkustatud. Nagu praegu kipun juhtuma. Üks tuttav ütles: õige mees käib igal pühapäeval kirikus ja viib jumalale annetusi. Tema panevat korjanduskasti alati kohe viis eurot, teades, et kirikumehed võtavad selle endale, kuid tema tunneb südames, et on annetanud Jumalale. Kõik inimesed on erinevad ning nende mõtlemine ja arusaamisedki erinevad. Sellepärast on kuidagi kummuline vahetevahel meedias kuulda, et erinevused rikastavad ja neid peab kohe palju olema. Näiteks naljamees Contra on hakanud avalikkuse ees esinedes mingisugust võru keele murret pruukima. Ilmselt rõhutati erinevuste ilminguid

ka homode paraadiga Tallinna vanalinnas. Mida need erinevused siiski rikastavad? Keelt ja kultuuri? Kuidas sellist keelekultuuri ette kujutada, kui igas regioonis hakatakse rääkima nendes keeltes, mis seal ajalooliselt kunagi kasutusel olnud. Tekkis mingi keeltepaabel, arusaamatu mulin. Kui sellised erinevused rikastavad meie kultuuri, siis jõuamegi niikaugele, et eesti keelest varsti keegi enam aru ei saa. Seda praegu juba paljud poliitikud viljelevad, kasutades oma kõnepruugis sõnu ja mõisteid, millest tihti on raske aru saada. Toredate erinevuste arvele tuleb ilmselt sedagi kanda, et üha vähem kuuleme eestikeel-

seid esitusi meie lauljalt. Kui erinevusi ei tolereeritud, siis seda ikkagi piirkondades või regioonides, kus kohalikud elanikud olid alati, kadedusest või vaenust kellegi vastu, kaebusi esitama. Riigiametnikud muidugi pidid kaebustele reageerima, sest nad olid aruandekohustuslikud partei ja valitsuse ees. Nüüd aga puudub riigiametnike tegevuse üle igasugune kontroll. Seetõttu võib hulgaliselt näiteid tuua raskete tagajärgedega juhtumest, mis riigiametnike vigade tõttu aset leidnud ja kus mitte keegi pole vastutanud.

Jaak Laidla Harjumaalt

Edgar Savi

Algus esilehel

Meie poliitikele võiks ükskord selgeks saada, et ka kümned tuhanded sundüürnikud, kellelt selline reform võttis võimaluse erastada oma kodu võrdsetel alustel teiste üürnikega ja paiskas nad väljakujunemata turu ning kinnisvaraärikate meelevalda, et ka nemad on Eesti riigi kodanikud ja maksumaksjad. Riik peab teenindama ja kaitsma meie elanikke, mitte olema see, kes seitse nahka koorib ja ühiskonnas pingeid tekitab

Omandireformi eesmärk oli omandisuhete ümberkorraldamine

omandi puutumatus ja vaba ettevõtluse tagamiseks, omandiõiguse rikkumisega tehtud ülekohtu heastamine ning eelduste loomine turumajandusele üleminekuks. Vaatamata püüdlustele ära hoida uue ülekohtu tekkimine, on pikaleveninud reform negatiivselt mõjutanud ühiskonna arengut. Ebaõiglaste lahendustega tekitatud moraalne kahju on kordi suurem rahaliselt hinnatavast kahjust.

Kõik on seaduse ees võrdsed, väidab põhiseaduse § 12. Seadus kaitseb igatihte riigivõimu omavoli eest, kinnitab § 13, ning § 14 lisab, et õiguste ja vabaduste tagamine on seadusandliku, täidesaatva ja kohtuvõimu ning kohalike omavalitsuste kohustus. Omandireformi aluste seaduse § 2 lg 2 (ORAS § 2 lg 2) järgi ei oleks tagastamisega endistele omanikele tohtinud kahjustada teiste isikute seadusega kaitstud huve ega tekitada uut ülekohtu.

Taasiseseisvunud Eesti, alustades ulatuslikke majandus- ja sotsiaalreformide, tegi reservatsiooni inimõiguste ja põhi- vabaduste kaitse konventsiooni ratifitseerimisel 13. märtsil 1996. Sellega välistati rahvusvaheline õigusjärelvalve omandireformile ja ühisomandi ümberjaotamisel varandusliku segregatsiooni- poliitika teostamiseks. Riisudes kümnetelt üürnikelt kodu erastamise õiguse, kingiti need korterid ametnike suval nn õigusjärgsele subjektile. Kogu tegevust müstifitseeritakse poole sajandi taguse vara tagastamisena. Reformi regulatsiooni on korralduselt muudetud, nt tagastamise õigustatud subjektide ringi on mitmel korral laiendatud, samuti on ümberasujate osas seadusandja käitumine heitlik – ümberasujatele vara mittetagastamise alus (ORAS § 7 lg 3) tunnustati Riigikohtu poolt põhiseadusevastaseks ja kohustati seadusandjat kehtestama uue regulatsiooni. Seadusandja seda ei teinud.

Linn uuris varasema kompensatsiooni maksmise küsimust

ja sai kinnitust, et suurele osale ümberasujatele on makstud kompensatsiooni. Varasema hüvitise maksmine ORAS § 17 lg 5 tähenduses on vara mittetagastamise aluseks. Selle tõestamiseks linn kogus ekspertide abiga tõendeid Saksamaa arhiividest ning on sunnitud pidama kohtuvaidlusi. Jõustunud kohtulahenditega on linna seisukohad leidnud kinnitust. Eesti riigi ebajärjekindlus omandireformi läbiviimisel on põhjustanud ebaõiglust, mille tagajärgi peame Tallinnas tänini helpima. Osa hoonetest, millele alates 1997. aastast võis esitada taotlusi, oli selleks ajaks leidnud heausksed omanikud, kelle suhtes oleks ebaõiglane omandatud vara täna võõrandada tagastamiseks isikutele, kes reformi alguses ei kuulunud õigustatud subjektide ringi. Teisalt on ülimalt keerukas veenduda taotlejate ambitsioonide seaduspärasuses. Andmete kontrollimisel Saksamaa ja Poola arhiivides on ilmenud juhtumeid, mil taotlejad on juba saanud kompensatsiooni või sõjakahjude hüvitust. Euroopa Liidu liikmesriigina on meil kohustus austada inimõigusi, sealhulgas iga isiku koduõigust, millega omandireformis vastuollu mindi.

Valitsusele, tema väheses empaatiavõimes, tuleb meelde tuletada, et kodu kaotanud inimeste haavad ei kao mitte kunagi. Tõsi, haavu saab parandada, ja seda ongi tehtud – linna pingutusel sundüürnike probleemi lahendamisel on päästnud kuuse alla minekust tuhandeid peresid. Sundüürnikuga tegelevate mitetulusorganisatsioonide läbi said kodust ilma jäetud tröösti ja tuge võitlemaks oma õiguste eest. Kuid õiglane on, ja inimesed ootavad sellist õiglust, – et haava aitavad parandada eelkõige need, kes selle tekitasid.

Lahendus sundüürnike probleemile ning ülekohtu heastamisele riiklikul tasandil oli olemas. Oma ajal, pea 20 aastat tagasi, enne kui sundüürnike probleem tekkis, õigem oleks öelda – tekitati, oli ka riigil valik ja võimalus – võimalus teha selline otsus, et tuhanded pered kannatama ei peaks. Paraku ei käitunud riik oma inimeste suhtes riigimehelikult ning kõnekäänd „Hädasolijat tuleb aidata“ on vabariigi valitsusele jäänud pelgalt sõnakõlksuks. Mõne aasta tagune aeg, Eesti Vabariigi 90. aastapäeva tähistavjuubeliaasta oli kantud juhtumõttest „Ühiselt ehitatud riik“. Loodame, et riigijuhid on õppust võtnud sundüürnike traagikast ja et tööpoolest ehitama tulevikus riiki üles meie kõigi ja igati jaoks, nii nagu Tallinn seda tegi. Valitsus kiitis heaks “Eesti eluasemevaldkonna arengukava 2008–2013” ja selle rakendus- kava aastaks 2008. Tunnustuse sai suure hulga inimeste

saare mõtteid õiglusest

VÄSIMATU VÕITLUS: 1990ndatel käisid sundüürnikuks tehtud kodanikud-valijad-maksumaksjad tihti Toompea lossiplatsil poliitikutele Eesti Vabariigis tehtud ülekohtu meelde tuletamas. Foto Heimar Lenk

koostöö, mis algas Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi eestvõttel 2005. aastal. Kokku tuli eluaseme- strateegia koostamise juht- grupp, mis tõi välja valdkonna prioriteetid ja arutas võimalikke lahendusi. Tunnistati, et tagastatud majade üürnike probleemi lahendamine, sotsiaalsetele riskirühmadele munitsipaal-üüri-alamispinda- de võimaldamine jm teravad elumajanduslikud proble- mid on pälvinud suhteliselt vähest tähelepanu. Seetõttu toodi prioriteetselt toetatava sihtgrupina uues arengukavas välja sundüürnikud jt omandi- reformiga oma eluruumi eras- tamise õigusest jäänud üürnikud. Uus arengukava nägi aastaks 2010 ette sund- üürnike kindlustamise eluase- mega, sh omandireformist tekkinud materiaalse kahju hüvitamise. Selle meetme maksumuseks kuni 2010. aastani prognoositi peaaegu 550 miljonit krooni. Kui Keske- rakond oli viimati koalitsioonis, esitas ta kahel korral valit- susse eelnimetatud elumu- majanduse arengukava ja sel- lega ka sundüürnike probleemi lahendamise põhisuuna. Kuid Reformierakond blokeeris need mõlemal korral, hooli- mata sellest, et koalitsiooni- lepingus olid põhimõtted kokku lepitud.

Ometigi ei oodanud tänased linnajuhid, mil parlamendi sel osal, kes sundüürnike probleemi sal- gasid, südametunnistus tagasi tuleb, vaid ülekohtu hakati heastama omal jõul juba palju varem. Linn on püüdnud kahe

suure elamuehitusprogrammi kaudu lahendada sundüürnike eluasemeküsimust – 2002. aastal vastu võetud elamuehi- tusprogrammi “5000 eluaset Tallinnasse” ning 2008. aastal rakendatud linna II elamuehi- tusprogrammi läbi. 1998–2009 anti üürile kokku 2688 munit- sipaaleluruumi. Elamuehitusse on investeeritud ca 750 miljonit krooni. Paralleelselt on linn maksnud 2002–2009 kolimistoetust 2,5 miljonit eurot kokku 1421 sundüürnikule, kes eelistasid munitsipaal korteritele rahalist kompenseerimist. Aga oluline on näha arvude taga inimest, vaadata asju sügavamalt. Iga arvu taga on tegelikult ühe perekonna saatus. Aastaid tagasi oli Tallinnas tuhandeid sundüürnikke, tuhandeid riigi poolt saatus- hoolede ja perspektiivtuse rüppe jäetud perekondi. See oli Tallinna soov pakkuda inimestele elamisväärsel elu. See peaks olema riigi kohus- tus heastada oma vead. Siinkohal ma sooviks tunnustada ja tänada neid inimesi, sadu väga tublisid inimesi, kes seisid ja seisavad linnarahva huvide eest.

Olgem ausad, sundüürnike probleemi lahendamine

ei käinud kergelt. Riigi- kontroll süüdistas meid isegi, et miks me anname neile inimestele kortereid soodus- tatud tingimustel. See oli alatu süüdistus, sest seejuures vaiks Riigikontroll kahjuks maha, kuidas meie ühiskonnas üldse tekkisid sundüürnikud. Riigi- kontroll või mõni muu kont-

rolliasutus peaks püstitama küsimuse sellest, et valitsus maksaks omavalitsustele kinni nende poolt ehitatud üürikort- terid. Siis saaksime tõepoolest rääkida nende erastamisest.

Et taastada õiglus, heastada sundüürnikele tehtud ülekohtus ning tagada riigi usaldusväärsus oma kodanike ees, peaks riik:

austama inimõigusi, sealhul- gas iga isiku koduõigust, mil- lega omandireformis vastuollu mindi; kohtlema sundüürnikke võrd- selt korterierastajatega nagu on õigusriigile kohane – nii mate- riaalsest kui ka moraalsest kül- jest; lõpetama üksikute erasikute ärihuvide eelistamise avalikule huvile; ükskord selgeks saama, et ka kümned tuhanded sund- üürnikud, kellest selline reform võttis võimaluse eras- tada oma kodu võrdsetel alus- tel teiste üürnikega ning paiskas nad väljakujunemata turu ja kinnisvaraärikate mee- levalda, on ka Eesti riigi kodanikud ja maksumaksjad; kuna omandireformi algusest mõõdnud aastate jooksul on paljud sundüürnikud omal käel rabelnud välja sundolukorrast (nt laenuvahade toel), siis tuleb riigil neile pealesunnitid väljaminekud korvata; sundüürnikele kompensat- siooni maksmata. Sisuliselt on inimeselt kodu võtmine sund- võõrandamine, mille puhul on kompensatsiooni maksmine kaasnenud kahju ja kannatuste eest iseenesest mõistetav. Kui näiteks maantee laiendamise nimel tuleb lammutada elumaja, makstakse inimestele kompensatsiooni, et nad saak- sid endale soetada uue kodu; otsustama oluliste kultuuri- objektide osas reformi läbi- viimist. Mustpeade maja ja Niguliste kiriku pikaleveninud saaga on häbiplekiks euroopa- likule Tallinnale; kompenseerida omavalitsus-

tele aastate jooksul sund- üürnike jaoks tehtud kulu- tused. Riik ja omavalitsused on aastate jooksul kulutanud sundüürnikele uute korterite ostmiseks ja ehitamiseks ligi miljard krooni. Tallinna linna- eelarvest kulus aastail 2002–2008 selleks ligi 750 miljonit krooni.

Oluline on üks – meil on olemas valik: kas lahendada see küsimus või mitte lahendada.

Me elame maailmas ja ühiskonnas, kus täna on ole- mas valikuvabadus tehtud halb heastada. Ning kui valitsejad meiega nõustuvadki, aga tule- vad jutuga, et raha ei ole, siis ärge uskuge neid! On ju laialt teada, et IRL-i Koduomanike Liidu rahapump on Majandus- ja Kommunikatsiooniminis- teerium, aga sellest vaikitakse. Reformierakond kütab oma mittetulundusühingutele raha Välisministeeriumist, aga seda pole meedia märganud. Näiteks MTÜ Mondo, mille esimees on Mati Raidma, on saanud Välisministeeriumi arengukoostöö summadest konkurentsituul suurima tüki – 173 262 eurot (vanas vääringus ligi 3 miljonit krooni). Seda üksnes käimasolevate projek- tide jaoks. Kõlab seejuures uskumatult, aga on tõsi – reformierakondlase Raidma juhtida oleva ning tema partei- kaaslaste poolt juhitava mi- nisteeriumi rahastatava MTÜ ühe projekti nimeks on „Sotsiaalne õiglus ja jätku- suutlik areng“... Omandireform ei oleks pidanud Eesti ühiskonda lõhki ajama, vaid olema suunatud olemasolevate lõhede üle- tamisele. Sotsiaalset kriisi süvendavat omandireformi läbi viia oli lubamatu. Täna on poliitike kätes heastada omandireformiga tekitatud ebaõiglus. Näidake selleks tahet!

Edgar Savisaar

“Uskumatu: Saksamaale pagenu lapsendatud sugulased röövisid veel tänava erastatud kodud”

“Konverents nõudis, et riik eraldaks omavalit- suste raha omandireformi õiguslikuks lõpetamiseks ja kulude korvamiseks, mida linnad on teinud sundüürnikele uute elupaikade raja- miseks. «Heastamaks omandireformiga põhjus- tatud ülekohtu on vaja, et sundüürnikud, kes jäid ilma oma kasutatava eluruumi erastamise või- malusest, saaksid kompensatsiooni tekitatud füüsilise ning moraalse kahju eest,» rääkis Eesti üürnike liidu juhatuse liige Peeter Tedre. Konverentsi korraldas MTÜ Koduõigus koos Eesti linnade liiduga Tallinna toetusel. Tallinn asus sundüürnike probleemi omal jõul juba palju varem lahendama. Aastatel 1998-2009 anti üürile kokku 2688 munitsipaal eluruumi, elamuehitusse on investeeritud umbes 750 miljonit krooni. Paralleelselt maksti aastail 2002-2009 kokku 1421 sundüürnikule 2,5 miljonit eurot kolimistoetust.” Pealinn (30.04)

TALLINNA TV

14. - 20. mai

ESMASPÄEV, 14.05

09:00 Info TV
15:00 OTSE: Ülekanne Riigikogust
18:45 KAVA
18:50 TÄNA. Lühiuudised
19:00 Terve tervis*
19:30 Kas tohib?*20:00 Dokumentaalfilm. Peipsi lood
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:50 Euroopa tee 2/13, vene keeles*
21:05 Kultuurimeeter*
21:35 Spordisõbrad
22:05 Eesti Klubi*
23:05 KAVA
23:10 TÄNA*
23:30 Dokumentaalfilm. Peipsi lood*
00:00 Spordisõbrad*
00:30 Eesti Klubi*
01:30 Info TV

TEISIPÄEV, 15.05

09:00 Info TV
12:00 OTSE: Heida piik Tallinna päevale
18:45 KAVA
18:50 TÄNA. Lühiuudised
19:00 Linna aed*
19:30 Tantsuansambli "Sõprus" KEVAD-KONTSERT, 1. osa
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:50 Keskkonnanädal*
21:20 Luubi all*
21:50 Vaba mõtte klubi
22:50 TÄNA*
23:15 Luubi all*
23:45 Vaba mõtte klubi*
00:45 Tantsuansambli "Sõprus" KEVAD-KONTSERT, 1. osa*
01:45 Info TV

KOLMAPÄEV, 16.05

09:00 Info TV
12:00 OTSE: LV Pressikonverents
12:30 Ülekanne Riigikogust*
18:45 KAVA
18:50 TÄNA. Lühiuudised
19:00 LV Pressikonverents*
19:30 Meedia keskpunkt Tallinna päev
20:00 TÄNA. Pealinna uudised
20:30 Elu peeglis*
20:50 Eesti omavalitsuste kongress, 5. osa*
21:20 Dokumentaalfilm. Park
22:30 KAVA
22:35 TÄNA*
22:55 LV Pressikonverents*
23:25 Meedia keskpunkt*
23:55 Elu peeglis*
00:25 Dokumentaalfilm. Park*
01:05 Info TV

NELJAPÄEV, 17.05

09:00 Info TV
18:45 KAVA
18:50 TÄNA. Lühiuudised
19:00 Aleksei Turovski lood, 20. osa*
19:30 Tantsuansambli "Sõprus" KEVAD-KONTSERT, 2. osa
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:50 Jäljed*

21:20 Inimeste lood
21:50 Linnaruum
22:20 Sini-valge lipu all 2/5*
22:45 KAVA
22:50 TÄNA*
23:10 Inimeste lood*
23:40 Linnaruum*
00:10 Tantsuansambli "Sõprus" KEVAD-KONTSERT, 2. osa*
01:10 Sini-valge lipu all 2/5*
01:35 Info TV

REEDE, 18.05

09:00 Info TV
18:45 KAVA
18:50 TÄNA. Lühiuudised
19:00 Luubi all*
19:30 Tartu uudised
20:00 Kultuurimeeter
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:50 Vintskapist soklini 1/6*
21:20 Estica. Suur Rannavärv*
21:50 Pillimeeste klubi
22:50 Maatriks*
23:35 KAVA
23:40 TÄNA*
00:00 Tartu uudised*
00:30 Kultuurimeeter*
01:00 Pillimeeste klubi*
02:00 Info TV

LAUPÄEV, 19.05

09:00 Info TV
17:55 KAVA
18:00 Tartu uudised*
18:30 Kultuurimeeter*
19:00 Kas tohib?*19:30 Tallinn liigub
20:00 Garaažist välja*
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:50 Inimeste lood*
21:20 Anne Paluver "Oskaariga" Palamusel
21:45 Tantsufestival Vana Toomas Trofee 2012 Tallinnas, 1. osa
23:20 KAVA
23:25 TÄNA*
23:45 Tallinn liigub*
00:15 Garaažist välja*
00:45 Tantsufestival Vana Toomas Trofee 2012 Tallinnas, 1. osa*
02:20 Info TV

PÜHAPÄEV, 20.05

09:00 Info TV
17:55 KAVA
18:00 Aleksei Turovski lood, 30. osa
18:30 Vaba mõtte klubi*
19:30 Linna aed
20:00 Tallinlase tarbeks
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:50 Mina, europlane, 10. saade. Mina olen uus europlane*
21:05 Helsinki - Tallinn*
21:35 Kuum ja terav*
22:15 Tantsufestival Vana Toomas Trofee 2012 Tallinnas, 2. osa
00:20 KAVA
00:25 TÄNA*
00:45 Tallinlase tarbeks*
01:15 Tantsufestival Vana Toomas Trofee 2012 Tallinnas, 2. osa*
02:50 Info TV

„Meedia keskpunkt“ Tallinna Televisioonis

Kas ajakirjandus kajastab tegelikkust elu? Tallinna Televisioonis „Meedia keskpunkt“ igal kesknädalal kell 19.30

9. mai teemad:

* Mis uudistes uudist?

* Kas Euroopa kaldub vasakule?

* Kuidas Eesti suudab vältida kolkust ja kolonialismi? Kordussaade kolmapäeva hilisõhtul

Eriküaline
ALLAN ALAKÜLA

Osalevad:

Kesknädala peatoimetaja URMI REINDE ja saadet juhib HEIMAR LENK

Nädala juubilar ADAM OPEL 150

Adam Opel sündis 9. mail 1837 Frankfurdi lähedal Rüsselsheimis Philipp Wilhelm Opeli esimese pojana. Adam õppis isa lukksepatöökojas. Kui ta sai 20, lahkus tehnikahuviline nooruk kodunt ja läks selliks Euroopasse – Brüsselisse, Pariisi ja Inglismaale.

Aasta oli siis 1857. Euroopas rännates nägi ta Pariisis äsja leiutatud õmblusmasinat ja Adamil tekkis huvi nende tootmise vastu. Tatöötas oma venna Georg Opeli juures õmblusmasinatehases *Journaux & Leblond* ja õmblusmasinatehases *Huguenin & Reimann*.

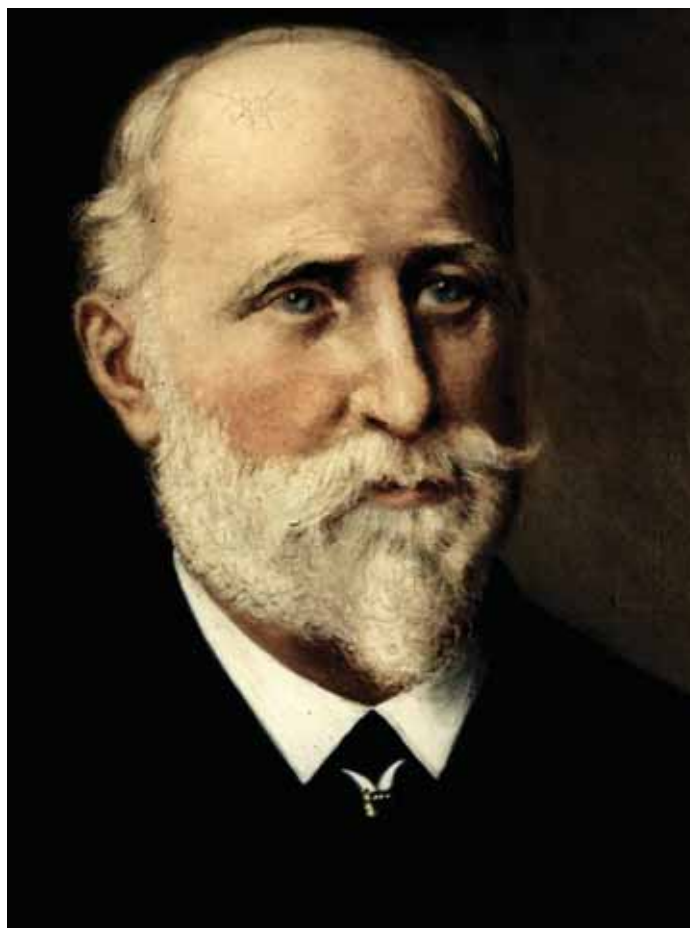
1862. a. tuli Opel kodulinna tagasi ja hakkas isa töökojas konstrueerima oma esimest Opeli õmblusmasinat. Järgmisel aastal tuli Pariisist tagasi ka vend, kel oli uusi ideid ja rohkesti omandatud kogemusi. Aga kuna õmblusmasinate tootmine oli aeganõudev, pidi Adam Opel esialgu elatuma veinikorkimismasinate tootmisest ning Pariisi ja Londoni tuntud firmade õmblusmasinate müügist.

Adam plaanis ehitada esimese oma töökoja, lausa kahekorde ehitise, aga äkitselt suri isa ning esialgu jäi plaan katki. 1868.

aastal abiellus Adam heal järjel oleva vabrikandi tütre Sophie Marie Schelleriga ning ehitab abikaasa raha ja abiga ikkagi uue tehase. Ta ostis valutehase *Lallement & Co* aktsiaid. Oma esimese õmblusmasina nimetas ta abikaasa järgi "Sofia", see oli aastal 1870.

1880. aastaks oli toodetud juba 20 000 õmblusmasinat. 1882 läheb tehase üle Singeri süsteemile. Äri õitses, tulud kasvavad, ning peagi oli Adam Opeli firma Saksamaa suurim õmblusmasinatootja. Adamsi naine Sofia ei olnud ainult koduperenaine. Ta aitas jõu ja nõuga kaasa arvepidamisel, tegeles müügiga ning koolitas välja töölisi.

Abielupaaril oli viis poega, kõik tehnikahuvilised, kes vaimustusid jalgratastest. Poegade pealekäimisel hakati neid tootma 1886. aastal. Adam Opelit vaimustas suurte ratas- tega jalgratas, mida ta oli Pariisis näinud. Vajalikud osad tellis ta Inglismaalt. Niisuguse ratta kokkupanek oli vaevarikas ja ebaõnnestus korduvalt. Lõpuks otsustas Opel sellise "kondimurdjaga" mitte kunagi enam tegemist teha. Aga kaks asja muutsid ta meelt – jalgrattamüük läks väga hästi ja

kasum oli ka märksa suurem kui õmblusmasinaid tootes. Mainstrasse tehasest toodi turule päris oma jalgrattamudel – esimene Opeli jalgratas nimega "Velociped".

Jalgrattaid toodeti erinevaid, ka väikeste ratas- tega ja kolme- rattalisigi. 1887 olid Opeli jalgrattad Saksamaal juba väga nõutud ja hinnatud kaup. Tulekahju tehases 1911. aastal

katkestas küll ajutiselt jalgrattatootmist, kuid juba 1912. aastal töö jätkus. Viis venda olid edukad rattasportlased ja nende saavutused aitasid suuresti kaasa Opeli jalgrataste populaarsusele. 1920. aastaks oli Opel tõusnud maailma suurimaks jalgrattatootjaks. Samas lõpetas ta õmblusmasinate tootmist, sest polnud enam nõudlust.

Adam Opel ise suri 1895. aastal 58-aastaselt tüüfusesse ega näinudki oma silmaga ühegi auto valmimist. Kuid oma ema toetusel hakkasid vennad Opelid tootma autosid. Nad otsisid ära Dessau vabrikut, kus tehti algul autosid. Töökoda viidi üle Rüsselsheimi ning juba järgmisel, 1898. aastal lasi Opel äsjaasutatud autotehase välja esimesed patenditud autod. Need lihtsa konstruktsiooniga, 1545-kuubikulise mootoriga autod panid aluse Opeli autotehasele.

Esimene auto tuli mõningate allikate järgi Opeli tehases aastal 1898/1899. Vaevalt oleks õmblusmasinate töökoja omanik aimanud, et kunagi saab Opeli firmast üks suurimaid autotootjaid maailmas. Aga sellest väikesest töökojast

kasvas välja 1930 hilisem *Adam Opel AG*.

1920-ndate keskpaigaks oli Opel kehtestanud end maailma suurima jalgrataste tootjana ning toodete nimekirja olid lisandunud ka mootorrattad. 1924. aastal oli Opel esimene Saksa autotootja, mis hakkas kasutama automatiseeritud montaažikonveierit. 1930. aastal sai firma nimeks *Adam Opel AG* ja hakkas olema ainult autode valmistaja.

1936. aastaks sai Opelist suurim autotootja Euroopas. Teise maailmasõja ajal oldi sunnitud ümber orienteeruma sõjaotstarbeliste veokite ja sõidukite valmistamisele.

1944. aastal hävis pool Rüsselsheimi tehast, inglased tegid aga Brandenburgi tehase täielikult maatasa. Leipzigi tehase jäi võidukate venelaste valdusse. Sealsed tootmisliinid, kus olid valminud "Opel Kadetid", ja kõik seadmed, mis olid vähegi töökõlblikud, demonteeriti ja viidi NSV Liitu, kus neid kasutati 1959. aastani "Moskvitši"-seeria tootmiseks. "Moskvitši" eksporditi isegi Saksamaale, kus nende varuosadega varustamise eest hoolitses Opel.

Heili Mänd

Pärast valimisi, enne valimisi

Eestlased pole kunagi ühte hoidnud. Meid on alati jätkunud igale poole: kahele poole rindejoont üksteist tapma, mõisatalli ligemist peksma, kaaskodanikke küüditama, kuhu-va-ja-kooputama, maad ja rahvast reetma. Nüüd ei suuda eestlased riigivalitsemises kuidagi üksteist sallida. Suure Tammsaare *Tõe ja Õiguse* taustal oleme nagu porikärbsed sõnnikuhunniku kallal siblimas, üksteist järades, ligemisele kaigast kodaraisse torgates ja talle auku kaevates, kõigest väest endale suuremat sitatükki kraapides, et selle otsas siis lõpmatuseni kraaksuda ainult oma arvamus ja tõekspidamisi, arvestamata üldsuse vajadustega.

Vargamäelaste jonn ja viha kestavad ning aina suurenevad. Peaminister ennem roojab orupearulikult kaevu, kui Savisaarele kätt annab. Kõiges ja alati on ikka süüdi Savisaar: kui istub hobuse seljas, kõnnib tolle kõrval või kannab kabjakandjat oma turjal.

Aasta tagasi valis eesti rahvas enda hulga parimad parempoolsed neljaks aastaks enda üle valitsema. Nüüd on lahti kisa-kära ja mürgel, rahulolematust, streigide. Rahvaasemikud irvitavad rahva üle ja sülitavad tema hädadele, taovad uhkelt endale vastu rindu: rahvas valis meid, meie teeme seda, mida meie heaks arvame. [---]

Tööandjates lööb üha enam välja orjapidajate mentaliteet, sest töövõtjad on rõõmuga nõus pakutavate orjastavate tingimustega. Eesti emad hääletasid selle poolt, et nende vastsündinud jagataks kohe kastidesse: ühtele 2300 krooni, teistele 32000 krooni. NATO lennukite ülelennud makstakse viimase sendini kinni, vaatamata sellele, et maapeal nälgib 25000 last ja inimesed seisavad kuid arstijärjekorras. Eesti rahva tohutu püksirihmapingutuse arvel võivad meie valitsejad ennast puhevide ajada ja üle Euroopa karjuda, kui kanged ja targad nad ikka on, jagades rahva higi ja vaeva ahnete pankurite põhjatusse rahapatta. Eelpooltoodud arvesse võttes peaks nagu

kõik korras olema.

Aasta tagasi, enne valimisi oivaliselt ajastatud ja filigraanselt organiseeritud „idarahaskandaali“ taustal, laskudes Luksenka tasemele, teatas Eesti Vabariigi president kaljukindlalt: „Valigu kasvõi kogu eesti rahvas Keskerakonda, mina neid võimu juurde ikka ei lase!“ Nüüd võiks Keskerakond, laskudes Presidendi nahaalsusastmele, rahulikult, lillegi liigutamata, pealt vaadata, kuidas eesti rahvas enda valitud „rasvas“ praeb. Ja ega Keski midagi suurt teha saagi, kui vaid Riigikogule esitada ettepanekuid, mis aga kõik tagasi lükatakse või teerulliga üle sõidetakse.

Tehtud vigu saab rahvas järgmistel valimistel parandada. Juba praegu küsib Savisaar rahvalt, kas inimesed on nõus tasuta ühistransporti kasutama. Parempoolsed nimetavad seda jälle valimistrikiks, populismiks. Aga kui sa rahva elu- järke ei paranda, siis sind ka ei valita. 25% ei soovi tasuta sõita. Siin on aga kõige jaoks olemas saalomoni lahendus: sõidu eest tasuta soovijate jaoks panna ühissõidukisse korjanduskarbid nälgivate laste toetuseks. Ja kohe saab näha, kui palju neid annetajaid on. [---]

Savisaart siunatakse, sõimatakse, vannutakse, nimetatakse üht- ja teistpidi, aga lõpuks jõuavad kõik ikka ainult ühele järeldusele: see, kes oli Tammsaare eesti kirjanduses (ainulaadne, erakordne, kordumatu, asendamatu jne), on Savisaar olnud Eesti poliitikas (Rahvarinne, Balti kett, Molotovi–Ribbentropi pakti tühistamine, 20 aastat poliitikas parempoolsete turmtule all jne). Sellist kuulsust siin Maarjamaal kellelgi teisel ei ole. Kuidagi ei suuda uskuda, et Keskerakonnast minema pühitud „pühkmed“, keda kõik teised parteid on nõus avastili enda kampa võtma, suudavad moodustada valimistel ühisrinnet Savisaare vastu. [---]

Anton Jõks, Räpina, Põlvamaa

Täispikk tekst: www.kesknadal.ee

LINDAKIVI

13. mail kell 12.00

Emadepäeva kontsert

Loomingukeskus Aplaus,
Lasteaed Laagna Rukkilill lapsed,
Pae Gümnaasiumi ja
Lasnamäe Muusikakooli õpilased,
Koreograafiastuudio Lootos,
Tantsuteater "Rada",
Sergei Maasin

Sissepääs tasuta.

Koorti 22, tel 632 1062, www.lindakivi.ee

Mälestame tunnustatud teadlast ja õpetlast, Keskerakonna Nõmme piirkonna liiget

VALTER AASMÄED

3.03.1932 – 4.05.2012

ja avaldame kaastunnet lähedastele.

Erakonnakaaslased

Tartu üritused

Esmaspäeval, 14. mail kl 14
võtab Keskerakonna büroos (Ülikooli 12)
tartlasi vastu jurist **Marjo Antik**.

Laupäeval, 19. mail kl 13
saavad Keskerakonna büroos (Ülikooli 12)
kokku seniorid.

Kolmapäeval, 23. mail kl 14
kohtume haridusosakonna saalis Lõuna
prefektuuri majandustalituse juhiga.

Heimar Lenk Õru vallas Valgamaal

*Millal peatub hinnatõus?
*Kas on lootust paremale pensionile?
*Miks Ansip enam nalja ei tee?

Küsimustele püüab vastata Riigikogu liige **Heimar Lenk**.

Laupäeval 12. mail kell 10
kohtub ta oma valijatega Valgamaa
Õru valla päevakeskuses.
Tule kohale ja küsi julgesti!